מֻתָּר לְטַלְטֵל הַבָּגֶד, דְּלֹא אָמְרִינַן דְּכָל הַבָּגֶד נַעֲשָׂה בָּסִיס לַמָּעוֹת, (ל) הוֹאִיל (לא) וְאֵין הַמָּעוֹת עַל עִקַּר הַבָּגֶד, אֲבָל אֵין לְלָבְשׁוֹ בְּשַׁבָּת, דְּחִישִׁינַן (ט) שֶׁמָּא יֵצֵא בּוֹ, כִּדְלְעֵיל סִימָן ש״א סָעִיף ל״ג (בית יוסף סוף סימן ש״ט (ד״ה כתוב כתה״ד)).

וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן רס״ו אִם שָׁכַח כִּיסוֹ אֶצְלוֹ בְּשַׁבָּת מַה דִּינוֹ (בית יוסף): **ח כְּלֵי שֶׁיֵּשׁ עָלָיו דָּבָר הָאָסוּר וְדָבָר הַמֻּתָּר, מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ, כְּגוֹן מַחְתָּה (לב) שֶׁיֵּשׁ עָלֶיהָ מִבְּעוֹד יוֹם אֵפֶר שֶׁמֻּתָּר (י) לְטַלְטְלוֹ לְכַסּוֹת בּוֹ רַק אוֹ צוֹאָה, וְיֵשׁ עָלֶיהָ גַּם כֵּן שִׁבְרֵי עֵצִים שֶׁהֵם אֲסוּרִים בְּטִלְטוּל, מֻתָּר לְטַלְטֵל הַמַּחְתָּה כְּמוֹ שֶׁהִיא. מוּכְגוֹן שֶׁדָּבָר הַמֻּתָּר (יא) (לג) חָשׁוּב מִדָּבָר הָאָסוּר, אֲבָל אִם דָּבָר הָאָסוּר חָשׁוּב יוֹתֵר מִדָּבָר הַמֻּתָּר; בָּטֵל אֶצְלוֹ וְאָסוּר לְטַלְטְלוֹ.** (לד) נוְטַעַם הָתֵּר טִלְטוּל זֶה מִשּׁוּם דְּלֹא אֶפְשָׁר לְמִנְקָט קְטָמָא לְחוּדֵהּ אֶפְלוּ אִי שָׁדֵי לֵהּ (יב) **מֵהַמַּחְתָּה,** (אוֹ אִם צָרִיךְ (לה) לְמָקוֹם הַמַּחְתָּה כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעֵיל סִימָן ש״ט (ס״ה)). **וְאִם אֵינוֹ צָרִיךְ אֶלָּא לְגוּף הַמַּחְתָּה, לֹא יְטַלְטְלֶנָּה כְּמוֹ שֶׁהִיא, אֶלָּא (יג) (לו) יְנַעֵר הָאֵפֶר וְשִׁבְרֵי הָעֵצִים בְּמָקוֹם וְיִטֹּל הַמַּחְתָּה.**

הַגָּהּ: וְכֵן אִם יוּכַל לְנַעֵר הָאֵפוֹר לְחוֹד, יְנַעֲרֶנּוּ וְלֹא יְטַלְטְלֶנּוּ עִם הַהֶתֵּר (בית יוסף (ד״ה ופסק) בשם תשובת הרא״ש (כלל קג סי׳ מ)). וְכָל זֶה לֹא מַיְרֵי אֶלָּא שֶׁהָיָה הַהֶתֵּר עִם הָאִסּוּר מִבְּעוֹד יוֹם, אֲבָל אִם הָיָה (לז) הָאִסּוּר עָלָיו (יד) לְבַד, לֹא

ל שָׁם מ״ז (ע״א).
מ טוּר מַהָא דְּאַבָּיֵי שָׁם, וּכְפֵרוּשׁ הַתּוֹסָפוֹת שָׁם (ד״ה בגלילא) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ תָּם. נ רא״ש בְּתְשׁוּבָה (כלל כב סי׳ ח).

בְּאֵר הֵיטֵב

(ט) **שֶׁמָּא.** מִיהוּ יָכוֹל לְנַעֵר מִשָּׁם אֶת הַמָּעוֹת. וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ז) שֶׁהֶעֱלָה דְּאִם הִנִּיחַ בְּתוֹךְ הַכִּיס מָעוֹת מְדֻעָת, אָסוּר לְהַכְנִיס יָדוֹ בּוֹ, דְּעַל כָּל פָּנִים הַכִּיס נַעֲשָׂה בָּסִיס. עוֹד הֶעֱלָה אִם כִּיס מָלֵא מָעוֹת קְשׁוּר בְּבָגֶד, אָסוּר לְטַלְטֵל הַבָּגֶד, כֵּיוָן דְּהַכִּיס הוּא כְּלִי בְּפָנֵי עַצְמוֹ, וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁיֵּשׁ מָעוֹת בְּתַבְרֵי שְׁתוֹךְ הַשֻּׁלְחָן דְּאָסוּר לְטַלְטֵל הַשֻּׁלְחָן, אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ עָלָיו גַּם דָּבָר הַמֻּתָּר [וּכְטָפֵר אֶבֶן הָעוֹזֵר (עַל מסכת שבת מד: ע״ש)] הֶעֱלָה לְהַלָּכָה, דַּאֲפִלּוּ אֶפְשָׁר לְנַעֵר הַמָּעוֹת מִן הַכִּיס, יָכוֹל לְטַלְטֵל בָּגֶד שֶׁהַכִּיס תָּפוּר בּוֹ אֲפִלּוּ בְּשָׁכַח מָעוֹת בְּכִיס, וְכָל שֶׁכֵּן בְּמִנִּיחַ כְּבַנְּהָ פְּשִׁיטָא דְּשָׁרֵי:

(י) **לְטַלְטְלוֹ.** אֲבָל אִפּוּר שֶׁהִפְסִיק בְּשַׁבָּת אָסוּר לְכַלּוֹת עָלְמָא, דְּהָוֵי דָּבָר חָדָשׁ, וְנִרְאֶה לִי דְּאִם נִתְעָרֵב אִפּוּר שֶׁהִפְסִיק בְּשַׁבָּת בָּאֲפָר שֶׁל אֶתְמוֹל, בָּטֵל בְּרוֹב. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח):

(יא) **חָשׁוּב.** וְאַף עַל גַּב שֶׁלְּכָל הָעוֹלָם הוּא חָשׁוּב, אִם-אֵינוֹ חָשׁוּב לְרִידָה, לֹא מִקְרֵי חָשׁוּב, וְהוּא הַדִּין אִפְכָּא, עַיֵּן סוֹף סִימָן. ש״ח (סנ״ב):

(יב) **מֵהַמַּחְתָּה.** וְדַוְקָא אִם צָרִיךְ לְאֶפְרוֹ אוֹ אִם צָרִיךְ לִמְקוֹם הַמַּחְתָּה כְּנַ״ל. ט״ז (סק״ו): (יג) **יְנַעֵר.** וְאִי אֵיכָא הֶפְסֵד בִּנְעוּר, אֵין צָרִיךְ לְנַעֵר כְּמוֹ שֶׁכָּתַב סִימָן ש״ט סָעִיף ג׳. בַּ״ח (סק״ג): (יד) **לְבַד.** נִרְאֶה דְּהֵינוּ מֵעֵרֶב שַׁבָּת, וְנַעֲשָׂה בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת בְּכִיס לִדְבַר אִפּוּר, אֲז לֹא מְהָנֵי מַה

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בֵּין בְּהִנִּיחַ וּבֵין בְּשָׁכַח וּכְמוֹ שֶׁנִּכְתַּב לְקַמָּה: **(ל) הוֹאִיל וְכוּ׳.** כְּלוֹמַר, דְּהַכִּיס אֵינוֹ תָּפוּר לְאָרְכּוֹ בַּבָּגֶד, אֶלָּא פִּיו לְבַד תָּפוּר וְהוּא כֻּלּוֹ תָּלוּי [בֵּית יוֹסֵף]. דְּאִם הָיָה הַכִּיס כֻּלּוֹ תָּפוּר בַּבָּגֶד, (כו) אֲמְרִינַן דְּכָל הַבָּגֶד נַעֲשָׂה בָּסִיס, וְאַף דְּהָכָא מִיְּרֵי בְּשָׁכַח, מִכָּל מָקוֹם עַל כָּל פָּנִים הָיָה צָרִיךְ לְנַעֵר מִתְּחִלָּה הַמַּקָּצָה וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן ש״ט סָעִיף ד׳, מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁהַכִּיס תָּלוּי אֵין צָרִיךְ אֶפְלוּ נְעוּר מִתְּחִלָּה:

(כו) **וְאֵין הַמָּעוֹת וְכוּ׳.** כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ז), דַּוְקָא כְּשֶׁפָּה הַכִּיס תָּפוּר לְהַבָּגֶד אָז אָמְרִינַן דְּהוּא בָּטֵל לְגַבֵּי הַבָּגֶד, וְכֵן כְּשֶׁיֵּשׁ מָעוֹת תּוֹךְ תֵּבָה שֶׁבַּשֻּׁלְחָן [שָׁקוֹרִין טִישְׁקֶעסְטִי״ל] וְעָשׂוּי בְּעִנְיָן שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהוֹצִיאוֹ לְגַמְרֵי מִן הַשֻּׁלְחָן, וְעַל כֵּן נִתְבַּטֵּל לְעִקַּר הַשֻּׁלְחָן, אֲבָל כְּשֶׁכִּיס מָלֵא מָעוֹת קָשׁוּר לְבָגֶד, הוּא כְּלִי בְּפָנֵי עַצְמוֹ וְאֵינוֹ בָּטֵל לְגַבֵּי הַבָּגֶד, וְכֵן הַתֵּבָה אִם יְכוֹלִין לְהוֹצִיאוֹ לְגַמְרֵי מִן הַשֻּׁלְחָן, וְאִם כֵּן כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּלִי בְּפָנֵי עַצְמוֹ וְלֹא נִתְבַּטֵּל לְגַבֵּי הַשֻּׁלְחָן, וּמִמֵּילָא אָסוּר לְטַלְטֵל הַבָּגֶד וְהַשֻּׁלְחָן, שֶׁהֲרֵי הֵם נַעֲשִׂים בָּסִיס לְהַמָּעוֹת כְּשֶׁהִנִּיחַ אֶת הַמָּעוֹת בָּהֶם מֵעֶרֶב שַׁבָּת עַל דַּעַת שֶׁיִּהְיוּ שָׁם בְּשַׁבָּת [אִם לֹא שֶׁמִּנַּח עַל הַשֻּׁלְחָן דָּבָר הַתֵּר שֶׁחָשׁוּב יוֹתֵר מֵעֶרֶב שַׁבָּת, עַל כָּל פָּנִים צָרִיךְ מִדִּינָא נְעוּר מִתְּחִלָּה. אַף אִם יֵשׁ בְּתוֹכָם רַק אֵיזֶה פְּרוּטוֹת, בְּטֵלִים לְגַבֵּי הַבָּגֶד וְהַשֻּׁלְחָן, דְּאֵין אָדָם מְבַטֵּל בִּגְדוֹ וְשֻׁלְחָנוֹ בִּשְׁבִיל אֵיזֶה פְּרוּטוֹת [חַיֵּי אָדָם (ח״ב כלל סז ס״ק)]. עוֹד כָּתַב (שם סי״א), דְּנִרְאֶה לִי דַּוְקָא כְּשֶׁהַתֵּבָה שֶׁבַּשֻּׁלְחָן הוּא מְיֻחָד תָּמִיד לְמָעוֹת אוֹ שְׁאָר דְּבַר מַקָּצָה, אֲבָל כְּשֶׁהַתֵּבָה הַתְּלוּיָה בַּשֻּׁלְחָן עֲשׂוּיָה תָּמִיד לְהַנִּיחַ בָּהּ לֶחֶם וְסַכִּינִים וְאֵרַע שֶׁהִנִּיחַ בָּהּ מָעוֹת, אֶפְלוּ אֵין בָּהּ לֶחֶם וְסַכִּינִים, אַף עַל גַּב דְּהַטִּישְׁקֶעסְטִי״ל וַדַּאי אָסוּר לְטַלְטֵל, אֲבָל מֵאֵר לְטַלְטֵל הַשֻּׁלְחָן, שֶׁהֲרֵי גַּם הַטִּישְׁקֶעסְטִי״ל הוּא בְּעֶצֶם כְּלִי שֶׁמְּלַאכְתּוֹ לְהֶתֵּר, וְאִם כֵּן נַעֲשֶׂה הַשֻּׁלְחָן בָּסִיס לְאִסּוּר וּלְהֶתֵּר, וְצָרִיךְ עִיּוּן, וְעַיֵּן שָׁם עוֹד מַה שֶּׁכָּתַב בְּעִנְיָן זֶה:

ח (לב) שֶׁיֵּשׁ עָלֶיהָ מִבְּעוֹד יוֹם וְכוּ׳. לְאַפּוּקֵי (כט) אִם הָסַק

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(כ) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(מ)** הוּא מַה שֶּׁהֵבִיא בְּשֵׁם הָרַמְבַּ״ם (בפירוש המשניות כלים פי״ח מ״ב). **וְעַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר שֶׁהוֹכִיחַ מֵהַתּוֹסָפוֹת** (מד: ד״ה הא אין) **וְהָרַשְׁבָּ״א** (שם ד״ה הא אין) **דְּהַם סְבִירָא לְהוּ פְּסִיתִמַּת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ דְּאֵין צָרִיךְ נְעוּר בְּזֶה:** (מא) **וְעַיֵּן בִּפְרִי מְגַדִּים** (א״א סק״ו) **שֶׁמִּסְתַּפֵּק לְעִנְיָן אִי מִהֲנֵי דָּבָר זֶה גַּם לְעִנְיָן תֵּבָה שֶׁיִּהְא מֻתָּר לְטַלְטְלָהּ, דְּאִפְשָׁר דְּבָעֵינַן דַּוְקָא שֶׁיִּהְיֶה דָּבָר הַתֵּר מֻנָּח בְּתוֹכָהּ, וְנִשְׁאַר בְּצָרִיךְ עִיּוּן, וּלְהָכִי דִּקְדְּקוּ וְכָתְבוּ וְנַעֲשָׂה הַשֻּׁלְחָן בָּסִיס לוֹ:** ח **(מב)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ח) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(נ)** בֵּית מֵאִיר

וְתוֹסָפָת שַׁבָּת (סק״ק יח) וּלְבוּשֵׁי שָׂרָד וְחַיֵּי אָדָם (ח״ב כלל סז ס״ק). **וְעַיֵּן בְּחַיֵּי אָדָם** (שם) **שֶׁכָּתַב דְּבָיִן שֶׁשְּׁנֵיהֶם חֲשׁוּבִין אוֹ אֵינָם חֲשׁוּבִין:** **(נא)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט) וְאַלְיָה רַבָּה (סק״ק יב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(נב)** אַחֲרוֹנִים: **(נג)** בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ואם יש). וְלֹא הָעֲתַקְתִּי מַה שֶּׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן (ט׳) [י׳] דְּלִדְבָרֵי הַתּוֹסָפוֹת (קמב. ד״ה הכא נמי) אֵין צָרִיךְ לָזֶה, דְּכַמָּה אַחֲרוֹנִים מְפַקְפְּקִין עָלָיו בָּזֶה, עַיֵּן בְּסֵפֶר חֶמֶד מֹשֶׁה (סק״ח) וּבְתוֹסָפַת שַׁבָּת (סק״ק יט) וּבְאַלְיָה רַבָּה (סק״ק יג): **(נד)** ט״ז (סק״ח) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים:

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שי שיא

מְהַנֵּי מַה שֶׁהִנִּיחַ אֶצְלוֹ הַהֶתֵּר בְּשַׁבָּת (בית יוסף (ד"ה כתוב בהגהות) בשם תשובת הרשב"א (מ"ח סי' תתמו)): **ט** [5]תֵּבָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ דָּבָר הַמֻּתָּר לְטַלְטֵל וּמְעוֹת, אִם הַמְּעוֹת אֵינָם עִקַּר מֻתָּר לְטַלְטְלָהּ כְּמוֹ שֶׁהִיא, עַל פִּי הַתְּנָאִים שֶׁנִּתְבָּאֲרוּ בְּמַחְתָּה:

שיא דִּינֵי מֵת בְּשַׁבָּת וּשְׁאָר טִלְטוּל מִן הַצַּד. וּבוֹ ט' סְעִיפִים:

א [א]מֵת שֶׁמֻּטָּל בְּמָקוֹם שֶׁיָּרֵא עָלָיו מִפְּנֵי הַדְּלֵקָה, אִם יֵשׁ (א) כִּכָּר אוֹ תִּינוֹק (ו) (ב) עַל יְדֵיהֶם, וְאִם אֵין לוֹ כִּכָּר אוֹ תִּינוֹק, [ב]אִם יֵשׁ לוֹ שְׁתֵּי מִטּוֹת מְטַלְטְלוֹ עַל יְדֵי שֶׁיַּהַפְכֶנּוּ (ג) מִמִּטָּה לְמִטָּה, דְּהָוֵי טִלְטוּל (ג) מִן הַצַּד. [ג]וְאִם אֵין לוֹ לֹא זֶה וְלֹא זֶה, מְטַלְטְלוֹ טִלְטוּל גָּמוּר, * וְכָל זֶה (ד) בְּאוֹתוֹ רְשׁוּת. [ד]מֵת (ה) הַמֻּטָּל בַּחַמָּה, מְטַלְטְלוֹ מֵחַמָּה לְצֵל בְּאוֹתוֹ רְשׁוּת עַל יְדֵי כִּכָּר אוֹ תִּינוֹק, וְאִם אֵין לוֹ כִּכָּר אוֹ תִּינוֹק * [ה]לֹא יְטַלְטְלֶנּוּ כְּלָל, אֲפִלּוּ לְהָפְכוֹ מִמִּטָּה לְמִטָּה, [ו]דְּטִלְטוּל מִן הַצַּד (ד) (ו) שְׁמֵהּ טִלְטוּל. (וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן זֶה סָעִיף ו' מַאי תַּקָּנְתֵּהּ): **ב** [ז]מֵת שֶׁהִסְרִיחַ בַּבַּיִת וְנִמְצָא מִתְבַּזֶּה בֵּין הַחַיִּים וְהֵם מִתְבַּזִּים

ס הַגָּהוֹת פְּרָק כ"ו (אות ז) בְּשֵׁם הָרַ"ם מַהֵא דְּשַׁבָּת מ"ז (ע"א). (אם מֻתָּר לְכַסּוֹת פֵּרוֹת אוֹ לְבָנִים מִפְּנֵי הַדְּלֵף אוֹ לְתֵן כְּלִי תַּחַת הַדְּלֵף, עַיֵּן לְקַמָּן סִימָן של"ח (ס"ח) (ותקכ"ה) [ותקכ"א] (סעיפים ב'-ג')).

א שַׁבָּת מ"ג (ע"ב).

ב שָׁם וּכְרַבִּי יְהוּדָה בֶּן לָקִישׁ. ג נִרְאֶה מִדִּבְרֵי רַ"ש שָׁם (ד"ה אי דלי"כא) וּמִדִּבְרֵי רַמְב"ם בְּפֶרֶק כ"ו (ה"כ"א) [וְהָרַ"ן (כ: ד"ה אמר) וְהָרא"ש (פ"ג סי' יט). ד שָׁם (בגמ'). ה שָׁם וּכְרַב. ו תוֹסְפוֹת (שם ד"ה רב"נ) וְהָרִי"ף (כ:) וְרא"ש (שם) (וְעַיֵּן לְקַמָּן סָעִיף ח'). ז רמב"ם פֶּרֶק כ"ו (הכ"ג).

בְּאֵר הַיטֵב

שֶׁיִּנִּיחַ בְּשַׁבָּת דָּבָר הַתֵּר גַּם כֵּן עָלָיו, אֲבָל אִם בְּשַׁבָּת הַנַּח עָלָיו דָּבָר אָפוּר, הוֹאִיל וּבֵין הַשְּׁמָשׁוֹת לֹא אִתְקְצָאֵי הָוֵי לֵהּ מְקַצֶּה לְחֵצִי שַׁבָּת, וְקָיְמָא לָן אֵין מְקַצֶּה לְחֵצִי שַׁבָּת, אֶלָּא שֶׁכָּל זְמַן שֶׁהָאִסּוּר עָלָיו אָסוּר בְּטִלְטוּל, עַל כֵּן מֻתָּר לְהַנִּיחַ דְּבָרִים שֶׁל הַתֵּר חֲשׁוּבִים מִן הָאִסּוּר וּמְטַלְטְלָם בְּנֵ"ל. ט"ז (סק"ח):

א (ו) **עַל יְדֵיהֶם.** פֵּרוּשׁ שֶׁמַּנִּיחוֹ אֶצְלוֹ וּמְטַלְטְלוֹ עִמּוֹ, עַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי סִימָן ש"ח סָעִיף מ"א. מַה שֶּׁנּוֹהֲגִין שֶׁאֵין מְטַלְטְלִין אֶת הַמֵּת כִּי אִם עַל יְדֵי כִּכָּר אוֹ תִּינוֹק שֶׁיִּהְיֶה שָׁם מִבְּעוֹד יוֹם, אֵין לָהֶם עַל מַה שֶּׁיִּסָּמְכוּ. בְּאֵר עֶשֶׁק סִימָן נ"ב וְכֵן כָּתַב בְּחִשּׁוּבֹת דְּבַר שְׁמוּאֵל (סי' שז): (ב) **מִמִּטָּה.** וּמֻתָּר לְטַלְטֵל אַחַר כְּךָ הַמִּטָּה, אֲפִלּוּ מֵת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת: (ג) **בְּאוֹתוֹ.** פֵּרוּשׁ אֲפִלּוּ בְּאוֹתוֹ רְשׁוּת צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ אַחַר הַתֵּר שְׁזָכַר, וְלֹא אָתֵי לְדִיוּקֵי דִּבְרוּשׁוֹת אַחַר אָסוּר. ט"ז (סק"א), וְעַיֵּן מֵגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) וּבִיבִי אַהֲרֹן (הגה"ט): (ד) **שְׁמֵהּ.** וּמִשְּׁעַם זֶה אָסוּר לִרְחֹץ עַל יְדֵי קָנֶה דְּבָר שֶׁהוּא מְקַצֶּה. ט"ז (סק"ב). וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ש"ח בְּסָעִיף קָטָן ל"ד מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם:

בֵּאוּר הֲלָכָה

א * **וְכָל זֶה בְּאוֹתוֹ רְשׁוּת.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן ד' בְּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ **מִשְּׁמַע מִזֶּה וְכוּ'**, כֵּן בְּאֵר הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"ג) אֶת דַּעַת הַמְחַבֵּר, וְכֵן מַשְׁמַע בְּבֵאוּר הַגְּרַ"א שֶׁמְּפָרֵשׁ כֵּן דַּעַת הַמְחַבֵּר שֶׁפּוֹסֵק, כְּהָרַמְבַּ"ם (פֶּ"כ הכ"ג), שֶׁלֹּא הַתִּיר מִפְּנֵי כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת רַק כְּשֶׁהַחַיִּים מִתְבַּזִּים עַל יְדֵי, זֶה, וְכֵמוֹ שֶׁכָּתַב בְּרֵישׁ סָעִיף ב'. וּמַה שֶּׁכָּתְבוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה אֲבָל הָרְבֵּה אַחֲרוֹנִים, הֵם הִלְבּוּשׁ וְהַבַּ"ח (ס"ב) וְהַמ"ז (סק"א) וְהַתּוֹסָפָת שַׁבָּת (סק"ה) וְהָאֲלִיָּה רַבָּה (ס"ק יג), וְכֵן הַפְּרִי מְגַדִּים בְּאֶשֶׁל אַבְרָהָם (סק"ג) מְצַדֵּד גַּם כֵּן הָכִי לְכַסּוֹף. וּבָאֲמֶת מִדִּבְרֵי הַמְחַבֵּר עַצְמוֹ בְּסוֹף סָעִיף ב' שֶׁכָּתַב וְהוּא הַדִּין אִם הוּא בְּבִנְיָן אֶחָד בְּגוֹן שֶׁהָיָה בְּסִפִּינָה וְכוּ' וְכֵן כָּל כַּיּוֹצֵא בָּזֶה, מוּכָח לְהָדְיָא דְּהוּא הַדִּין לְעִנְיַן שְׁרֹפַת הַמֵּת דְּלֹא גָּרַע מִזֶּה, [וּמַה שֶּׁדָּחָה הַמֵּגֵן אַבְרָהָם דְּשָׁם הוּא בְּזִיּוֹן גָּדוֹל, הוּא דָּחוּק לְמֹאד, דַּנַּהֲפוֹךְ הוּא וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַתּוֹסָפָת שַׁבָּת (שם)], וְעוֹד קָרְחָה אָנוּ מֻכְרָחִין לוֹמַר בְּאֶחָד מִשְּׁנֵי אֵלֶּה, אוֹ דְּהָרַמְבַּ"ם בְּעַצְמוֹ יוֹדֶה לְעִנְיַן דְּלֵקָה בְּמֵת דְּמַתִּיר לְהַנִּיחוֹ לִרְשׁוּת אַחֶרֶת וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַתּוֹסָפָת שַׁבָּת (שם) וְהַפְּרִי מְגַדִּים (שם), וּמַה שֶּׁכָּתַב הַמְחַבֵּר בְּאוֹתוֹ רְשׁוּת הוּא כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה, אוֹ דְּהַמְחַבֵּר בְּעַצְמוֹ חָזַר מִזֶּה לְבְסוֹף וְהֶחֱזִיק בְּסָעִיף ב' אֶת שִׁיטַת רַ"ש (צד: ד"ה לאפוקיה) לְדִינָא, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַגְּרַ"א (ס"ב) בְּהָדְיָא בְּבֵאוּרוֹ דְּמַה שֶּׁכָּתַב בְּסוֹף סָעִיף ב' וְהוּא הַדִּין אִם הוּא בְּבִנְיָן וְכוּ' הוּא לְפָרוּשׁ רַ"ש' דְּהוּא הֶפֶךְ מִשִּׁיטַת הָרַמְבַּ"ם שֶׁהֶחֱזִיק הַמְחַבֵּר בָּהּ בְּסָעִיף א'. **וְלַעְנְיַן דִּינָא בְּוַדַּאי יֵשׁ לְהַקֵּל,** דְּאֲפִלּוּ אִם נֵימָא דְּהָרַמְבַּ"ם מַחְמִיר בָּזֶה, הָלֹא מִכָּפָּה גְּדוֹלִי הָרִאשׁוֹנִים מוּכָח דְּפִלְגֵי עָלָיו, וְהֵם רַ"ש' (שם) וְרַ"ן (לה: ד"ה גמ' לאפוקיה) וְהַשּׁוּר וּכְמוֹ שֶׁהֵבִיא בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה ואם הוּא), וְכֵן הַמְּרַדְכִי (פ"ג סי' שיג) דְּמוּכָח דְּסָבְרִי לֵהּ דְּדָלְקָה עָדִיף יוֹתֵר מֵחַמָּה, וְהָתוֹס' דְּהַמַּצְנִיעַ (צד:) דְּמַתִּיר לְהַרְמִלִּית, דְּדָלְקָה בְּוַדַּאי מֻתָּר, וְגַם הַתּוֹסָפוֹת בְּשֵׁם רַבֵּנוּ תָּם בְּפֶרֶק הַמַּצְנִיעַ דַּף צ"ד (ע"א ד"ה גדול ע"ש) וְהָרַמְבַּ"ן בְּתוֹרַת הָאָדָם (ענין מי שמתו מוטל לפניו ע"ש) דְּמַתִּירִים לְהוֹצִיאוֹ לְכַרְמְלִית אֲפִלּוּ בְּמֵחַמָּה לְצֵל, וְדָלְקָה בְּוַדַּאי לֹא גָּרַע מִזֶּה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַמֵּגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) בְּעַצְמוֹ דְּדָלְקָה בְּוַדַּאי לֹא גָּרַע מִזֶּה, וְעוֹד כַּמָּה רִאשׁוֹנִים שֶׁהֵבִיאָם בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ג), וְגַם דַּכְרַמְלִית הוּא דָּבָר שֶׁל הַבְּרִיּוֹת, וּבְוַדַּאי שׁוֹמְעִין לְחָקֵל ד'.

*** לֹא יְטַלְטְלֶנּוּ כְּלָל. וַאֲפִלּוּ לְדַעַת רַמ"א דְּמֻתָּר לְהוֹצִיאוֹ לְכַרְמְלִית מִשּׁוּם כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת, מִכָּל מָקוֹם לְעִנְיַן טִלְטוּל בְּאוֹתוֹ רְשׁוּת לְכָלֵי עַלְמָא אָסוּר בִּלֹא כִּכָּר וְתִינוֹק,** מִשּׁוּם דְּהוֹצָאָה הֵיכִי דְּהוּא מִכְּרַח לָזֶה אִי אֶפְשָׁר בְּעִנְיַן אַחֵר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן לְעִנְיַן טִלְטוּל אֶפְשָׁר לְתַקְּנוֹ עַל פִּי רֹב עַל יְדֵי כִּכָּר וְתִינוֹק, וְלָכֵן לֹא פָּלוֹג אֲפִלּוּ הֵיכָא דְּאֵין לוֹ, וְיֵשׁ אוֹמְרִים מִשּׁוּם דְּאָסוּר טִלְטוּל חָמִיר מֵאִסּוּר הוֹצָאָה לְכַרְמְלִית [תּוֹסָפָת שַׁבָּת (סק"ז) בְּשֵׁם הַפּוֹסְקִים]:

מִשָּׁם], אֲזַ לָאו מִלְּתָא דְּפָסִיקָא הוּא, דְּיֵשׁ אוֹמְרִים דְּאַדַּרְבָּה דְּטוֹב לְהוֹצִיאוֹ בִּלֹא כִּכָּר וְתִינוֹק, כְּדֵי לְמַעֵט בְּאִסּוּר הוֹצָאָה וְכַמְבֹאָר בְּסָעִיף ב'. (ה) **הַמֻּטָּל בַּחַמָּה.** מַיְרֵי שֶׁעֲדַיִן לֹא הִסְרִיחַ אֶלָּא שֶׁחוֹשֵׁשׁ פֶּן יַסְרִיחַ, וְלָכֵן הֶחְמִיר הַמְחַבֵּר דְּדַוְקָא בְּאוֹתוֹ רְשׁוּת מֻתָּר לְהוֹצִיא, וְאָזִיל לְטַעֲמֵהּ בְּרֵישׁ סָעִיף ב', (ס) אֲבָל לְדַעַת רַמ"א בַּהֲגָ"ה שָׁם דְּהֵבִיא דַּעַת רַ"ש' (צד: ד"ה לאפוקיה) וְטוּר, גַּם בְּמֻטָּל בַּחַמָּה שֶׁהוּא קָרוֹב לְהַסְרִיחַ, נַמִּי שָׁרֵי לְהוֹצִיא לִרְשׁוּת אַחֵר, וְכֵן פָּסַק הַב"ח (ס"ב) לְהָקֵל: (ו) **שְׁמֵהּ טִלְטוּל.** וּמִשַּׁעַם זֶה, אָסוּר לִרְחֹץ עַל יְדֵי קָנֶה דְּבָר שֶׁהוּא מְקַצֶּה. ט"ז (סק"ב). וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן ש"ח בְּסָעִיף קָטָן ל"ד מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְקָיְמָא לָן דְּאֵין מְקַצֶּה לְחֵצִי שַׁבָּת, אֶלָּא כָּל זְמַן שֶׁהָאִסּוּר מָנַח עָלָיו אָסוּר בְּטִלְטוּל, עַל כֵּן מֻתָּר לְהַנִּיחַ עָלָיו דָּבָר שֶׁל הֶתֵּר הֶחָשׁוּב יוֹתֵר, וּמְטַלְטֵל הַכֹּל בְּיַחַד, אִם אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְעַצֵּר הָאִסּוּר מִשָּׁם:

א (א) **כִּכָּר אוֹ תִּינוֹק.** וְהוּא הַדִּין (ו) שְׁאָר חֶפֶץ שֶׁמֻּתָּר לְטַלְטֵל, וְהַטַּעַם שֶׁהִצְרִיכוּ לְכָל זֶה וְלֹא הִתִּירוּ לְטַלְטְלוֹ לְהָדְיָא כְּמוֹ שֶׁמְּסַיֵּם לְבַסּוֹף, (ב) מִשּׁוּם דְּכֹל מַה שֶּׁאֶפְשָׁר לְמֶעְבַּד בְּקָצַת הָתֵּר, טְפֵי עָדִיף: (ב) **עַל יְדֵיהֶם.** וְהֵיְנוּ שֶׁמַּנִּיחַ עָלָיו אוֹ אֲצָלוֹ וּמְטַלְטְלוֹ עִמּוֹ, וְלֹא מִנְכַּר כָּל כָּךְ טִלְטוּל הַמְקַצֶּה אַף שֶׁגַּם הַמֵּת הוּא מְקַצֶּה, מִפְּנֵי שֶׁמְּטַלְטֵל שְׁנֵיהֶם כְּאֶחָד. וְלֹא הִתִּירוּ עַל יְדֵי עֲצָה זוֹ דְּכָכָר אוֹ תִּינוֹק אֶלָּא לְמֵת בִּלְבַד, מִפְּנֵי בִּזְיוֹן הַמֵּת, אֲבָל לֹא בְּשָׁאַר דָּבָר מְקַצֶּה כְּאֶבֶן וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב לְקַמָּן בְּסָעִיף ה': (ג) **מִן הַצַּד.** וְאַף עַל גַּב דְּטִלְטוּל מִן הַצַּד גַּם כֵּן שְׁמֵהּ טִלְטוּל כְּשֶׁמְּטַלְטְלוֹ לְצָרְךָ דָּבָר הַמְּקַצֶּה כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר סָעִיף ח', מִכָּל מָקוֹם בְּדָלְקָה הִתִּירוּ (ד) מִטַּעַם דְּאָדָם בָּהוּל עַל מֵתוֹ, וְאִי לֹא שָׁרֵית לֵהּ אִתֵּי לְכִבּוּיֵי. וּלְעִנְיַן טִלְטוּל הַמִּטָּה אַחַר שֶׁפָּלַק הַמֵּת מִמֶּנָּה, תְּלוּי בָּזֶה, אִם הָיָה חַי בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת לְכָלֵי עַלְמָא מֻתָּר לְטַלְטֵל אַחַר כְּךָ הַמִּטָּה, דְּלֹא נַעֲשֵׂית בְּסִיס לַמֵּת, כֵּיוָן דְּלֹא אִתְקְצָאֵי בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת, אַף אִם מֵת בְּעֶרֶב שַׁבָּת, הָרא"ש (פ"ג סי' יט) אוֹסֵר א]וְהַמָּאוֹר (מז:) מַתִּיר. וְאִם הָיָה דַּעְתּוֹ מִתְּחִלָּה שֶׁיִּהְיֶה מֻנָּח הַמֵּת עָלֶיהָ כָּל הַשַּׁבָּת וְאַחַר כָּךְ סִלְקוּהוּ מִמֶּנָּה, לְכָלֵי עַלְמָא נַעֲשֵׂית הַמִּטָּה בְּסִיס וְאָסוּר לְטַלְטְלָהּ [תּוֹסָפָת שַׁבָּת (סק"ג)]: (ד) **בְּאוֹתוֹ רְשׁוּת.** מַשְׁמַע מִזֶּה (ה) דִּלְרְשׁוּת אַחֵר אָסוּר לְהוֹצִיא בְּכָל גַּוָּנֵי. (ו) [ב]אֲבָל הָרְבֵּה אַחֲרוֹנִים הִסְכִּימוּ דְּאַפְלּוּ לִרְשׁוּת אַחֶרֶת שֶׁלֹּא עֲרֵבוּ עִם זֶה, אוֹ לְכַרְמְלִית, שָׁרֵי לְהוֹצִיא מִפְּנֵי בִּזְיוֹן הַמֵּת, וּלְעִנְיַן אִם צָרִיךְ לָזֶה כִּכָּר וְתִינוֹק, תְּלָיָא בְּשִׁתֵּי- דַּעוֹת הַמְּבֹאָר בְּסָעִיף ב'. (ז) וְיֵשׁ מֵאַחֲרוֹנִים שֶׁכָּתְבוּ דְּגַם דַּעַת הַמְחַבֵּר הוּא כֵּן, וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּאוֹתוֹ רְשׁוּת רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּמַה שֶּׁכָּתְבוּ מִלְּתָא דְּפָסִיקָא דְּצָרִיךְ לְכַתְּחִלָּה כִּכָּר אוֹ תִּינוֹק, הוּא דַּוְקָא בְּאוֹתוֹ רְשׁוּת, אֲבָל כְּשֶׁמּוֹצִיאוֹ לִרְשׁוּת אַחֵר [כְּגוֹן שֶׁהַדְּלֵקָה הוּא בְּכָל הֶחָצֵר וְהֶכְרַח לְהוֹצִיאוֹ

א (ו) כָּל הַפּוֹסְקִים: (ב) בֵּית יוֹסֵף (ד"ה מתח): (ג) אַחֲרוֹנִים: (ד) גְּמָרָא (פג:): (ה) (ו) עַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה וכל זה): (ז) הַגָּהַת הַלְבוּשׁ (ס"ב) וְכֵן כָּתַב בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"א): (ח) הַגְּרַ"א וְתוֹסָפָת שַׁבָּת (סק"ו) וְכֵן כָּתַב הַמַּאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"ג) עַיֵּן שָׁם, דְּלֹא כְּדִמְשַׁמַע קְצָת מֵהַמֵּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ד' דְּאֲפִלּוּ הַיֵּשׁ אוֹמְרִים דְּבִסְמוּךְ שֶׁהֵבִיא

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"א) פסק כמאור שמותר לטלטל המטה לאחר שהוריד המת ממנה. **ב]** וכן כתב בשו"ע הרב (ס"ב) [ועיין בי"ל ד"ה וכ"ז באותו רשות].

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah